

Η επίδραση στη σωματική και ψυχική υγεία μετά από νοσηλεία λόγω COVID-19: αποτελέσματα από μια πολυκεντρική μελέτη στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η επίδραση της COVID-19 στη σωματική και ψυχική υγεία και στην ικανότητα για εργασία σε ασθενείς που χρειάστηκαν νοσηλεία δεν έχει μελετηθεί επαρκώς. Στόχος αυτής της μελέτης που δημοσιεύτηκε στο έγκριτο περιοδικό *Lancet Respiratory Medicine* ήταν να προσδιορίσει την επίδραση της νόσου COVID-19 στην υγεία και στο εργασιακή κατάσταση σε ασθενείς που χρειάστηκαν νοσηλεία καθώς και να προσδιοριστούν οι παράγοντες που σχετίζονται με την ανάκαμψη από τη νόσο και να περιγραφούν οι διαφορετικοί φαινότυποι που σχετίζονται με την αποκατάσταση.

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής **Ελένη Κορομπόκη** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) αναφέρουν ότι πρόκειται για τη μελέτη PHOSP-COVID (Post-hospitalization COVID-19 study), μια πολυκεντρική μελέτη στην οποία εντάχθηκαν ασθενείς άνω των 18 ετών που νοσηλεύτηκαν σε νοσοκομεία του Ηνωμένου Βασιλείου λόγω COVID-19 και οι οποίοι αξιολογήθηκαν σε διάστημα δύο έως επτά μηνών μετά την έξοδό τους από το νοσοκομείο. Η αξιολόγηση περιλάμβανε την αναλυτική καταγραφή των συμπτωμάτων, της φυσικής κατάστασης και βιοχημικών παραμέτρων από τις εξετάσεις αίματος.

Στη μελέτη εντάχθηκαν 1077 ασθενείς που εξήλθαν από το νοσοκομείο μεταξύ 5 Μαρτίου και 30 Νοεμβρίου του 2020. Η μέση ηλικία ήταν τα 58 έτη, 36% των συμμετεχόντων ήταν γυναίκες και 69% ανήκαν στη λευκή φυλή. Από το συνολικό πληθυσμό το 27% των ασθενών χρειάστηκαν διασωλήνωση κατά τη διάρκεια της νοσηλείας τους και 50% είχαν τουλάχιστο δύο συννοσηρότητες. Κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης, σε σύνολο 830 συμμετεχόντων, μόνο 29% ένωσαν ότι είχαν επανακάμψει πλήρως, ενώ 20% είχαν εμφανίσει κάποια μορφή αναπηρίας που δεν προϋπήρχε. Σε σύνολο 641 ασθενών 19% αναγκάστηκαν να αλλάξουν επάγγελμα λόγω προβλημάτων υγείας. Οι παράγοντες που σχετίστηκαν με χειρότερη ανάκαμψη από τη νόσο μετά τη νοσηλεία ήταν το γυναικείο φύλο, η μέση ηλικία (40-59 έτη) και η παρουσία δύο ή περισσότερων συννοσηροτήτων. Το μέγεθος της εμμένουσας επιβάρυνσης ήταν σημαντικό στους ασθενείς με που νόσησαν πιο σοβαρά. Προσδιορίστηκαν τέσσερις διαφορετικοί φαινότυποι σε σχέση με τη βαρύτητα της επιβάρυνσης της σωματικής και ψυχικής υγείας: σε σύνολο 767 ασθενών 17% είχαν πολύ σοβαρή επιβάρυνση, 21% σοβαρή, 17% μέτρια αλλά με γνωσιακές διαταραχές και 46% ήπια. Η εμμένουσα αύξηση της C-αντιδρώσας πρωτεΐνης, ενός δείκτη φλεγμονής, σχετίστηκε σημαντικά με το βαθμό της ψυχικής και σωματικής επιβάρυνσης.

Οι ερευνητές της μελέτης κατέληξαν ότι διαφορετικοί παράγοντες όπως το γυναικείο φύλο, η μέση ηλικία, η βαρύτητα της νόσησης κατά την οξεία φάση και η παρουσία δύο ή περισσότερων συννοσηροτήτων σχετίζεται με τέσσερις διαφορετικούς φαινότυπους ανάκαμψης μετά από νοσηλεία λόγω νόσου COVID-19. Στην καθ' ημέρα κλινική πράξη απαιτείται μια στενή προσέγγιση των ασθενών με COVID-19 στηριζόμενη σε διεπιστημονική συνεργασία, η οποία θα πρέπει να ξεκινά κατά την οξεία φάση της νόσου. Επιπλέον απαιτείται η ευρεία πρόσβαση των ασθενών στα post COVID-19 ιατρεία, η δυνατότητα διαστρωμάτωσης της περίθαλψης και της αποκατάστασης, ενώ η πρόληψη παίζει καθοριστικό ρόλο στην αποφυγή των σωματικών και ψυχικών επιπτώσεων της COVID-19.